

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, miljödomstolen, dom 2009-12-18 i mål nr M 1584-09, se bilaga A

KLAGANDE

1. BJ
2. UJ

MOTPART

Byggnads- och miljöskyddsnämnden i Norrköpings kommun, 601 81 Norrköping

SAKEN

Föreläggande om undersökning av mark

MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av punkten 2 i miljödomstolens dom och med upphävande av länsstyrelsens i Östergötland beslut 2009-04-14 (dnr 505-23410-07) föreskriver Miljööverdomstolen att de beslut som byggnads- och miljöskyddsnämnden i Norrköping meddelade 2007-09-18 (§§ 1039 och 1040) ska ändras till följande lydelse:

UJ och BJ föreläggs i egenskap av tomrättshavare till fastigheten Selen 5, följande.

För att undersöka om marken är förorenad ska följande utredning utföras:

I direkt närhet av cisternen på olika sidor och på ett djup av ca 2 m under markytan ska minst fyra jordprover tas ut och analys av lättflyktiga kolväten utföras på dessa.

Analyserna ska omfatta följande parametrar

- alifatiska kolväten (C5-C12) och
- aromatiska kolväten (C8-C10).

Analyserna ska antingen utföras med en PID (Photo Ionisation Detector) eller av ett ackrediterat laboratorium.

YRKANDEN I MILJÖÖVERDOMSTOLEN

UJ och BJ har yrkat att punkten 2 i miljödomstolens dom ska upphävas och länsstyrelsens beslut fastställas.

Byggnads- och miljöskyddsnämnden i Norrköpings kommun har bestritt ändring.

MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Miljööverdomstolen delar miljödomstolens bedömning i sak, men konstaterar att miljödomstolens domslut inte innehåller något uttryckligt ställningstagande till det beslut som överklagats dit. Domslutet ska därför utformas i enlighet med Miljööverdomstolens domslut, så att det klart framgår vilket föreläggande som ska gälla.

Domen får enligt 23 kap. 8 § miljöbalken inte överklagas.

Lars Dirke

Roger Wikström

Ulla Bergendal

Anita Seveborg

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Lars Dirke, Ulla Bergendal och Roger Wikström samt hovrättsassessorn Anita Seveborg, referent. Enhälligt.

BILAGA A

KLAGANDE

Byggnads- och miljöskyddsnämnden i Norrköpings kommun, 601 81 Norrköping

MOTPARTER

1. BJ
2. UJ

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsens i Östergötlands län beslut den 14 april 2009, dnr 505-23410-07, se bilaga 1

SAKEN

Föreläggande om undersökning av mark

DOMSLUT

1. Miljödomstolen avslår UJ och BJ yrkande om ersättning för rättegångskostnader.
2. Miljödomstolen ändrar Byggnads- och miljöskyddsnämndens i Norrköpings kommun beslut den 18 september 2007, §§ 1039 och 1040, endast på så sätt att första stycket upphävs.

BAKGRUND

Byggnads- och miljöskyddsnämnden beslutade den 18 september 2007, §§ 1039 och 1040, att en cistern i mark på fastigheten Selen 5 fick lämnas kvar, under förutsättning att marken inte var förorenad. Nämnden förelade vidare UJ och BJ, i egenskap av tomträttsinnehavare, om följande.

1. För att undersöka om marken är förorenad ska följande utredning utföras:

1.1. I direkt närhet av cisternen, på olika sidor och på ett djup av ca 2 m under markytan ska minst fyra jordprover tas ut och analys av lättflyktiga kolväten utföras på dessa.

1.2. Analyserna ska omfatta följande parametrar:

- alifatiska kolväten (C5 - C12) och
- aromatiska kolväten (C8 - C10).

1.3. Analyserna ska antingen utföras med en PID (Photo Ionisation Detector) eller av ett ackrediterat laboratorium.

UJ och BJ överklagade nämndens beslut till länsstyrelsen, som upphävde föreläggandena om undersökning och utredning samt besluten såvitt avser orden "under förutsättning att marken inte är förorenad". Nämnden har nu överklagat länsstyrelsens beslut till miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

Byggnads- och miljöskyddsnämnden har yrkat, i första hand, att länsstyrelsens beslut ska upphävas i sin helhet och nämndens beslut fastställas och, i andra hand, att ärendet ska återförvisas till nämnden för förnyad handläggning.

UJ och BJ har motsatt sig ändring samt yrkat att kommunen ska åläggas att stå för deras kostnader i ärendet. - Nämnden har motsatt sig yrkandet.

Till närmare stöd för överklagandet har nämnden anfört i huvudsak följande. Avsikten med formuleringen "under förutsättning att marken inte är förorenad" var att förtydliga för **UJ och BJ** att cisternen endast kunde lämnas kvar om undersökningen visade att marken inte var förorenad. Omvänt är det då underförstått att det kan krävas ytterligare utredningar och åtgärder om det visar sig att marken är förorenad. Beslutsmeningen är kanske formulerad som ett villkor, men kräver egentligen ingen åtgärd eller dylikt av cisterninnehavaren. Nämnden är väl medveten om att om det vid undersökningen skulle visa sig att marken är förorenad så krävs det en utredning av ansvar och eventuellt ytterligare beslut om åtgärder. Länsstyrelsens upphävande av orden "under förutsättning att marken inte är förorenad" ger beslutet en helt annan innebörd än vad som egentligen har prövats av nämnden. Följden blir en ovillkorlig rätt att lämna kvar cisternen i marken. Det primära i beslutet är föreläggandet om undersökning och den första beslutsmeningen är egentligen en information om nämndens åsikt. - Kommunerna i Östergötland har tillsammans med länsstyrelsen skrivit "Kemikaliehandboken - en handbok i kemikaliehantering", år 2006. I denna

handbok och i nämndens riktlinjer anges att cisterner som varaktigt tas ur bruk ska tas bort. Nämnden valde dock att vara tillmötesgående och göra ett undantag från de egna riktlinjerna och kemikaliehandboken på grund av cisterninnehavarnas oro för ett körsbärsträd. Förutsättningen för det ställningstagandet var dock att en undersökning som är ekonomiskt rimlig ska genomföras för att utesluta att det finns en föroreningsskada som kan påverka människors hälsa eller miljön. Under ärendets gång har funderingar uppkommit dels om risken för skada på körsbärsträdet är så stor som angetts, dels om körsbärsträdet verkligen ska prioriteras framför risken för miljön samt att cisternen är avfall. Länsstyrelsen beslut innebär att körsbärsträdet prioriteras framför möjligheten att undersöka om det finns en föroreningsskada och eventuellt efterbehandla om behov finns. I andra ärenden och vid tidigare förfrågningar har det visat sig att det ur ekonomisk synvinkel är rimligt att ställa krav på att en cistern/oljeavskiljare grävs upp i förhållande till kostnaden för sandfyllning. Skälighetsavvägningen kan utifrån de nya förutsättningarna visa att det är rimligt att kräva att cisternen grävs upp. Några aspekter som nämnden brukar väga in vid skälighetsavvägningen (miljö/teknik/ekonomi) är möjligheten att gräva, risken för skada på egendom vid grävning, risken för föroreningsskada, möjligheten att kontrollera om läckage och spill har förekommit, avfallsbegreppet (cisternen och rörledningarna är ett avfall som ska tas om hand enligt miljöbalken och avfallshierarkin) och ekonomiska aspekter. Cisternen och rörledningarna är ett avfall som inte utan särskilda skäl ska lämnas kvar i marken. Cisternen som är av plast torde kunna omhändertas för energiutvinning. Rörledningarna är ofta av koppar som kan återvinnas. Om nämnden gjort ett formellt fel borde länsstyrelsen ha återförvisat ärendet för förnyad handläggning. Länsstyrelsens upphävande av orden innebär att nämnden inte har möjlighet att åter pröva om cisternen kan lämnas kvar utifrån de nya förutsättningarna. - Under åren har kunskapen om att hantering av kemikalier i många fall lett till att föroreningsskador ökat. Under 1980-talet uppmärksammade Naturvårdsverket riskerna med hantering av brandfarliga vätskor i cisterner i mark. Med anledning av detta infördes genom "Kungörelse med föreskrifter (SNFS 1990:5) om skydd mot vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor" krav på återkommande kontroll av cisterner i mark. Cisternerna ska kontrolleras med ett intervall av 12 eller 6 år beroende på korrosionsskyddet. Problematiken med föroreningsskador till följd av hantering av kemikalier ledde till att Naturvårdsverket i en ny föreskrift (SNFS 2000:4) utökade kravet på återkommande kontroll att även omfatta cisterner ovan mark.

utomhus samt cisterner ovan och i mark inomhus. Samtidigt infördes krav på anmälan när en cistern tas ur bruk. Tillsynsmyndigheten får då kunskap om när en cistern tas ur bruk och ska då dels se till att föreskriften uppfylls, dels göra en bedömning av om det behövs undersökningar eller om ytterligare åtgärder behöver vidtas. Föreskrifterna omfattar således cisterner med olika placering och olika möjlighet till kontroll. Cisterner i mark med tillhörande rörledningar har en särställning, då de är mycket svåra att kontrollera. Cisterner ska grävas upp. Om en cistern ska lämnas kvar i mark ska tillsynsmyndigheten, utifrån miljöbalkens mål och miljökvalitetsmålen, överväga om krav på undersökningar ska ställas. Naturvårdsverket bedömde att risken för läckage från cisterner och rörledningar är så stor att man införde krav på återkommande kontroll. Läckage som har åtgärdats innan kravet infördes och spill upptäcks dock inte vid den återkommande kontrollen. Risken för spill och läckage i samband med hantering av kemikalier är mycket stor. Vid tillsyn och provning ställs därför generellt i dag särskilda försiktighetsmått/villkor på hanteringen av kemikalier. - I länsstyrelsens beslut uttrycks att det vid bedömning av en avslutad verksamhet ska finnas en högre grad av "misstanke" än annars för att 26 kap 22 § miljöbalken ska kunna tillämpas. Länsstyrelsen uttrycker det genom att "ändra" lydelsen i denna § från "kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller miljön" till "krävs att det kan antas att verksamheten har orsakat skada eller olägenhet". Länsstyrelsen menar att ärendet handlar om en avslutad verksamhet. Nämnden motsäger inte detta, dock framgår av Miljöbalken - En kommentar II av Bengtsson m fl avsnitt 26:49 att med verksamhetsutövare *likställs* den som annars är skyldig att avhjälpa olägenhet från verksamhet som eventuellt redan är nedlagd. Grunden för bedömningen ska således även här vara *befarade* olägenheter (samma misstankegrad). - I samband med att en verksamhet avvecklas har det utvecklats en praxis att krav ställs på utredningar av bl a föroreningsskador. Med länsstyrelsens tolkning skulle det kunna bli svårare att kräva undersökningar beroende på hur man ser på begreppet avslutad verksamhet. Det är enligt denna tolkning viktigt att tillsynsmyndigheten har ställt sina krav innan verksamheten avslutas, för i annat fall kan bevisbördan för tillsynsmyndigheten öka från en dag till en annan. När det gäller cisterner som tas ur bruk inkommer ofta anmälan när cisternen har tömts och rengjorts, vilket är i enlighet med föreskriften. Det är vidare säkrare att provta vid cisterner när de är tömda, men då kan verksamheten betraktas som avslutad och bevisbördan öka för tillsynsmyndigheten enligt länsstyrelsens tolkning. - Länsstyrelsen anser, med ut-

gångspunkt från att det är en avslutad verksamhet, att nämnden inte har presenterat tillräckliga uppgifter på att förvaringen kan antas ha orsakat skada eller olägenhet för miljön. En allmän kunskap om riskerna med hantering av kemikalier som föranleder att det generellt beslutas om försiktighetsmått och villkor vid tillsyn och provning samt särskilda föreskrifter om cisterner, är tydligen inte tillräckliga skäl. Länsstyrelsen har genom bedömningen att det är en avslutad verksamhet ökat tillsynsmyndighetens bevisbörda och hävt beslutet med en mycket kort motivering. Hänsyn har inte tagits till tidsaspekten ("dag till dag"), skälighetsavvägningen eller att det är en undersökning och inte ett krav på åtgärd som beslutet gäller. En ökad bevisbörda är inte riktig när det gäller föreläggande om undersökning, men kan eventuellt vara relevant när det gäller krav på åtgärder. - Enligt rättspraxis är tillsynsmyndighetens möjlighet att förelägga en verksamhetsutövare om undersökning enligt 26 kap 9 och 22 §§ miljöbalken långtgående. Beträffande undersökning görs ingen nämnvärd skillnad mellan pågående och avslutad verksamhet. Det finns inga särskilda undantag för de verksamhetsutövare som är privatpersoner. Fokus ligger på riskerna för hälsa och miljön. Hantering av kemikalier är en välkänd risk för miljön. Med utgångspunkt från detta och en skälighetsbedömning har nämnden förelagt den som befaras ha orsakat olägenhet eller skada att utföra en undersökning.

Till stöd för bestridandet har **UJ och BJ** anfört i huvudsak följande. Kommunen har ingen egentlig anledning att misstänka att någon förorening finns på deras fastighet. Om kommunen ändå vill att marken ska undersökas har de erbjudit kommunen att ta jordprov på egen bekostnad, eftersom det är kommunen som äger marken. Fastigheten ligger i utkanten av Norrköping, där det tidigare endast har funnits skog och åkrar. Fastigheten, som ingår i ett kvarter med 20-25 kedjehus, bebyggdes 1962. Fram till 1971 förvarades oljan i en plåttank. Anledningen till att tanken då byttes till en plasttank känner de inte till. De övertog fastigheten 1974. I början av 1980-talet övergick de flesta av grannarna i kvarteret till fjärrvärme och sandfylldes sina cisterner. De fortsatte själva med oljeeldning, men övergick till fjärrvärme 2006. I detta sammanhang hade det varit lämpligt att känna till att kommunen hade speciella villkor för att få ha plasttanken, som vederbörligen besiktigats och befunnits hel, kvar i marken. Kommunens rutiner brister när den hänvisar till att blanketter finns på kommunens hemsida. Man kan inte utgå från att alla har dator eller att alla kontrollerar om

någon av kommunens blanketter borde fyllas i. En liten tomt som deras medför att det behövs ett visst insynsskydd och de ville därför behålla sitt körsbärsträd. Trädet var fullvuxet när de flyttade in 1974, men hade troligen inte tålt en uppgrävning av cisternen. Det är egendomligt att kommunen har mer intresse för spill och läckage sedan "verksamheten" upphört och tanken tagits ur bruk. Grannar i kvarteret, som grävt upp en dubbeltank för flera hushåll 2006/07, har inte haft någon inspektion av kommunen eller tagit jordprover. Om kommunen misstänker läckage från plåttanken som de aldrig har ägt, borde intresset för en undersökning omfatta även övriga boende i kvarteret. Eskilstuna, Finspångs, Söderköpings, Valdemarsviks, Linköpings och Motala kommuner har aldrig begärt jordprov av sina kommuninvånare. Det borde vara lika villkor för alla villaägare och inte beroende på var man bor. Med anledning av misstanken om spill och läckage vid påfyllning av olja har de kontaktat Alltransport, som skött deras leveranser. Alltransport känner inte till att det är vanligt med spill och när det förekommer upptäcks det och saneras omedelbart. - Kommunens överklagande syftar till att ge den ökad kunskap beträffande cisterner i mark. De har i länsstyrelsen biträttits av Villaägarnas Riksförbunds fastighetsexpert, som fakturerat 11 415 kr enligt fastställd timkostnad för medlemmar. Hela ärendet har varit en onödig belastning av samhällets kostnader. Om det skulle visa sig att marken är förorenad kräver kommunen utredning av ansvar och eventuellt ytterligare beslut om åtgärder. Cisternen har intygats vara hel av ackrediterat företag och plåtcisternens brukande ligger 38 år tillbaka i tiden. Efter så lång tid måste deras ansvar ha upphört och eventuella oljerester runnit bort. Om miljödomstolen anser att så inte är fallet måste det vara av vikt vid köp av fastighet att kontrollera misstankar om tidigare ägares eventuella förorening i mark. Cisternen är numera sandfylld enligt SWEDAC:s information.

UJ och BJ har åberopat en kostnadsräkning från Advokataktiebolaget Gärdlund.

Parterna har yttrat sig över det som har tillförts målet.

DOMSKÄL

Rättegångskostnader

Av 20 kap 3 § andra stycket miljöbalken framgår att bestämmelserna i förvaltningsprocesslagen (1971:291) ska tillämpas i förevarande mål. I den lagen saknas regler om rätt till ersättning för rättegångskostnader. Något skäl för att ändå ersätta rättegångskostnader i detta mål har inte kommit fram. Vid nu angivna förhållanden ska

UJ och BJ yrkande om ersättning därför avslås.

Prövning i sak

I målet tillämpliga bestämmelser framgår av det överklagade beslutet.

Miljödomstolens bedömning

Ett beslut gäller inte i någon del förrän det har vunnit laga kraft. Det som anges i nämndens beslut om att cisternen får lämnas kvar i marken gäller således inte förrän besluten har prövats slutligt.

Miljödomstolen instämmer i underinstansernas bedömning att UJ och BJ

ska betraktas som verksamhetsutövare för förvaringen av olja i cisternen. De är således rätt adressater för förelägganden om åtgärder med anledning av förvaringen.

Det åligger var och en som bedriver en verksamhet som kan påverka människors hälsa eller miljön att känna till vilka bestämmelser som gäller samt vilka krav som kan ställas. Detta gäller oavsett om det rör sig om näringsverksamhet eller sådan verksamhet som den här aktuella som bedrivs av enskilda personer i det dagliga livet (jfr 2 kap 2 § miljöbalken och prop 1997/98:45, del 2, s 13f). UJ och BJ

har således själva haft ansvaret för att känna till bl a att en anmälan om att cisternen tagits ur bruk skulle göras till den kommunala nämnden.

Cisternen hade då den togs ur bruk använts för förvaring av olja i ca 35 år och var således förhållandevis gammal. Tidpunkten för återkommande kontroll hade då överskridits med fyra år och tätheten på cisternen hade således inte kontrollerats på

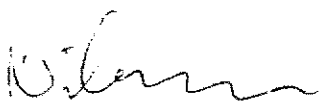
16 år. Under hela den tid som cisternen funnits på platsen har det växt ett körshärsträd i marken ovanpå vilket innebär att rötter kan ha orsakat skada på cisternen. Med beaktande av samtliga dessa faktorer får risken för att det har skett läckage av olja anses vara så pass stor att det funnits fog för nämnden att med stöd av 26 kap 9 och 22 §§ miljöbalken förelägga **UJ och BJ** om att, på sätt som framgår av punkt 1.1-1.3 i besluten, undersöka om marken kring cisternen är förorenad.

Bedömningen av om de förelagda åtgärderna är skäligen i förhållande till kostnaderna för att utföra dem, ska göras med hänsyn till förhållandena vid tidpunkten för nämndens beslut. Det fanns då möjlighet att ta jordprover via den tomma tanken, till en lägre kostnad än om proverna ska tas från markytan. **UJ och BJ** har därefter, utan att det funnits lagakraftvunna beslut om att cisternen får lämnas kvar i marken, låtit fylla cisternen med sand och därmed omöjliggjort användandet av den billigare tekniken. Kostnaden för denna teknik ska likväl ligga till grund för bedömningen. **UJ och BJ** har själva uppgett de beräknade kostnaderna för de olika alternativen. Vad de därvid har redovisat beträffande det billigare alternativet får anses utgöra en skälig kostnad.

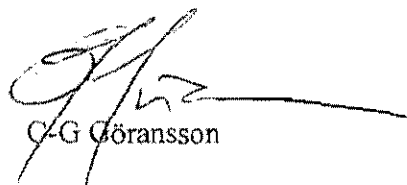
Sammanfattningsvis ska således nämndens beslut fastställas i den del de avser föreläggande om utredning. Nämnden borde emellertid ha inväntat resultat av den förelagda utredningen innan den fattade beslut i frågan om cisternen skulle få ligga kvar i marken eller inte. Första stycket i nämndens beslut ska därför upphävas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (Dv 427)

Överklagande senast den 8 januari 2010

Nils-Erik Andersson

C-G Göransson

I avgörandet har deltagit lagmannen Nils-Erik Andersson och miljørådet C-G Göransson. Målet har handiagts av beredningsjuristen Charlotte Engell.

UJ och BJ

Ink. 2009-05-18

Akt M1584-07
Aktbil. 2. fol. 7

Ombud:

LG

Advokataktiebolaget Gärdlund

Överklagande av beslut om föreläggande om undersökning av fastigheten Selen 5 i Norrköpings kommun

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen upphäver föreläggandena för UJ (§ 1039) och BJ (§ 1040) om undersökning och utredning av marken på fastigheten Selen 5 (punkterna 1, 1.1, 1.2, och 1.3). Länsstyrelsen upphäver vidare besluten såvitt avser orden "under förutsättning att marken inte är förorenad".

De överklagade besluten

Byggnads- och miljöskyddsnämndens i Norrköpings kommun beslut den 18 september 2007, § 1039 respektive § 1040, att låta cistern i mark få lämnas kvar under förutsättning att marken inte är förorenad samt föreläggande för UJ (§ 1039) respektive BJ (§ 1040), i egenskap av tomträttshavare, om följande:

- 1 För att undersöka om marken är förorenad ska följande utredning utföras:
 - 1.1 I direkt närhet av cisternen på olika sidor och på ett djup av ca 2 m under markytan ska minst 4 jordprover tas ut och analys av lättflyktiga kolväten ska utföras på dessa.
 - 1.2 Analyserna ska omfatta följande parametrar:
 - alifatiska kolväten (C5 - C12) och
 - aromatiska kolväten (C8 - C10).
 - 1.3 Analyserna ska antingen utföras med en PID (Photo Ionisation Detector) eller av ett ackrediterat laboratorium.

Till stöd för beslutet återopades 26 kap. 9 och 22 §§ samt 2 kap. 3 § miljöbalken samt angavs bl.a. följande. Den 10 september 2007 inkom en anmälan om att en plastcistern på fastigheten Selen 5 skulle tas ur bruk. I anmälan angavs att innehavarna ansöker om att cisternen ska få lämnas kvar i mark och att de inte vill

Du 2009-04-22 (2007)

genomföra en utredning. Plastcisternen har funnits sedan 1971. Under åren 1961-1971 fanns det en plåtcistern på fastigheten. Plastcisternen har tömts och rengjorts och påfyllnadsröret har plockats bort. Innehavarna har i anmälan om att ta cistern ur bruk anggett att de vill ha medgivande att lämna cisternen kvar i mark utan att provtagning genomförs. Enligt Byggnads- och miljöskyddsnämndens riktlinjer ska cisterner som tas ur bruk tas bort helt för att man ska kunna hitta och åtgärda eventuella utsläpp från cisternen. För att utreda om det finns föroreningar ställs sedan ett år tillbaka krav på utredning när man ansöker om att få lämna cisternen kvar i mark. Det är oklart varför den tidigare plåtcisternen på platsen byttes ut 1971. Det kan befaras att ett körsbärsträd kan ha påverkat anläggningen negativt. Uno Johansson är ansvarig i egenskap av verksamhetsutövare i ett förvaringsfall. En provtagning (3-4 punkter) med analys med PID kan utföras till en kostnad av ca 4000 kr.

Överklagandet

UJ och BJ har överklagat beslutet och yrkat att beslutet ska upphävas. I andra hand ska beslutet ändras så att kvatlämnandet av cisternen tillåts utan villkor. De har härvid anført i huvudsak följande. Marken runt cisternen består till stor del av ogenomsläpplig lera. Alltransport har vid tidigare besiktningar betygat att cisternen var hel och utan skada. Att körsbärsträdet skulle påverka cisternen anser de helt osannolikt. Miljö- och hälsoskyddskontoret medverkar inte när man gräver upp en cistern. Att de åläggs att utföra jordprover framstår som en motprestation för att de ska få ha cisternen kvar. Flera andra kommuner ställer inte krav på jordprov. Kostnaden för jordprov står inte i rimlig proportion till resultatet.

Övriga yttranden

Byggnads- och miljöskyddsnämnden har i delegationsbeslut den 3 oktober 2007 anført bl.a. följande. Metoden att undersöka omkringliggande mark genom att borra ett hål i cisternen och utföra mätning med PID-instrument togs för drygt ett år sedan fram i ett samarbete mellan Miljö- och hälsoskyddskontoret och en konsult. Metoden har bedömts ge en översiktlig bild av föroreningssituationen och vara ekonomiskt rimlig. En anledning till att andra kommuner inte kräver provtagning är att denna metod är framtagen i Norrköping och att andra metoder oftast inte kan anses ekonomiskt rimliga. Det är ekonomiskt rimligt och miljömässigt motiverat att utföra en undersökning för att klargöra om förvaringen av eldningsolja i tidigare och nuvarande cistern gett upphov till en föroreningsskada.

UJ och BJ har härefter anført bl.a. följande. Det vore intressant att få Länsstyrelsens bedömning av om en fastighetsägare med tomträtt och som övertagit fastigheten för 33 år sedan är ansvarig för tidigare ägares oljecistern, som var av plåt. Cisternen, som legat i marken fylld med olja i mer än 35 år, blir plötsligt mer intressant för kommunen när den är tömd och tagen ur bruk. Övriga kommuner har en mycket enklare inställning till "problemet", d.v.s. "sandfyll den eller gräv upp den". De motsätter sig inte att kommunen tar prover på sin fastighet och på kommunens bekostnad.

Härefter har klagandena anført bl.a. följande. Inget tillstånd krävs för kvarlämnandet av cisternen. Kommunens krav på jordprover är inte skäligen eller lagligen grundade. Varken miljöbalken, Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor NFS 2003:24 eller Sprängämnesinspektionens föreskrifter och allmänna råd om hantering av brandfarliga vätskor SÄIFS 2000:2 ställer krav på att cisterner ska tas bort efter att de tagits ur bruk eller att man, för det fall de lämnas kvar, ska verkställa provtagningar i marken. Det är inte korrekt att regelmässigt anta att det finns föroreningar i marken där det funnits en cistern med hänsyn till att de bindande föreskrifterna inte ställer några krav i denna riktning. Kommunen är lagfaren ägare till fastigheten och det torde snarare vara kommunen som är ansvarig för påstådda skador och utredning därav, som inträffat före tomträtthavarens förvärv av tomträtten 1974. Den rättsliga grunden för villkoret i beslutet efterfrågas.

Byggnads- och miljöskyddsnämnden har i yttrande den 8 maj 2008 anført i huvudsak följande. Nämnden har riktat föreläggandet till den adressat som har bedömts ha rådighet över platsen samt är ansvarig för cisternen (verksamhetsutövare/nyttjanderätthavare). UJ och BJ har nyttjat cisternen, de har stått som ansvariga för att den återkommande kontrollen har utförts samt anmält att cisternen ska tas ur bruk. Nämnden anser därmed att UJ och BJ är ansvariga och har ansett sig vara ansvariga för cisternen och lagring av eldningsolja. Nämnden har därmed bedömt att de är ansvariga för att undersöka om lagringen av eldningsolja kan ha gett upphov till en föroreningsskada. Däremot har nämnden inte uttalat sig om vem som är ansvarig för en eventuell avhjälpandeåtgärd. Det är anmärkningsvärt att en ny cistern kunde läggas ner utan att körsbärsträdet skadades.

Tillämpliga bestämmelser

Av 2 kap. 1 § miljöbalken framgår bl.a. att den som bedriver en verksamhet är skyldig att vid tillsyn visa att de förpliktelser som följer av 2 kap. iakttas. Detta gäller även den som har bedrivit en verksamhet som kan antas ha orsakat skada eller olägenhet för miljön.

Enligt 2 kap. 3 § miljöbalken skall alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Dessa försiktighetsmått ska vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Enligt 2 kap. 8 § miljöbalken ansvarar alla som bedriver eller har bedrivit en verksamhet som medfört skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön till dess skadan eller olägenheten har upphört för att denna avhjälpas enligt den omfattning som är skäligt enligt 10 kap.

I 10 kap. miljöbalken finns bestämmelser om förorenade områden (rubrik i SFS 2007:660: Verksamheter som orsakar miljöskador).

Enligt 26 kap 9 § miljöbalken får en tillsynsmyndighet meddela de förelägganden och förbud som behövs i ett enskilt fall för att balken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av denna skall efterlevas. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas.

Enligt 26 kap. 22 § miljöbalken är den som bedriver verksamhet eller vidtar en åtgärd som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller miljön eller den som annars är skyldig att avhjälpa olägenheter från sådan verksamhet, skyldig att även i andra fall än som avses i 14 kap. 7 § bl.a. utföra sådana undersökningar av verksamheten och dess verkningar som behövs för tillsynen.

Naturvårdsverket har utfärdat föreskrifter om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor, NFS 2003:24. Enligt 9 kap. 1 § i föreskrifterna skall cistern och rörledning som tas ur bruk tömmas och rengöras. Vidare skall åtgärder vidtas som hindrar att cisternen kan fyllas. Cistern som tagits ur bruk anmäls till tillsynsmyndigheten.

Länsstyrelsens bedömning

Inledningsvis konstateras att Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor, NFS 2003:24, inte innehåller bestämmelser om undersökning av mark i anslutning till cisterner. För bedömningen får därför miljöbalkens bestämmelser tillämpas.

I praxis har vissa s.k. förvaringsfall, d.v.s. att på en viss fastighet förvara ämnen som kan leda till föroreningar av mark och vatten eller andra omgivningsstörningar, bedömts. Fastighetsägaren har i dessa fall ansetts skyldig att ansvara för förebyggande åtgärder enligt 2 kap. 3 § miljöbalken. För att kunna rikta ett föreläggande mot en fastighetsägare eller annan brukare av fastigheten krävs att denne bedriver verksamhet i form av förvaring. I ärendet är ostridigt att någon förvaring inte längre sker i cisternen.

Föreläggande om undersökningar avseende ett område, som inte är konstaterat förorenat men som kan vara förorenat, kan inte grunda sig på bestämmelserna i 10 kap. miljöbalken utan endast på bestämmelsen i 26 kap. 9 och 22 § miljöbalken. Eftersom 26 kap. 22 § miljöbalken tar sikte på den verksamhet som bedrivits i form av förvaring saknar det betydelse att fastigheten innehas med tomträtt. Tomträttshavaren kan därför i och för sig betraktas som verksamhetsutövare av den förvaring av eldningsolja som skett. I fall av avslutad verksamhet krävs att det kan antas att verksamheten har orsakat skada eller olägenhet för att bestämmelsen ska kunna tillämpas (se bland Miljöbalken En kommentar II av Bengtsson m.fl. avsnitt 26:49.). Som framgår av 2 kap. 1 § miljöbalken kan någon bevisbörda inte åläggas en tidigare verksamhetsutövare om det inte kan antas att dennes verksamhet har orsakat skada eller olägenhet för miljön. Enligt Länsstyrelsens bedömning bör föreläggande enligt 26 kap. 9 och 22 § miljöbalken endast kunna riktas mot de nuvarande tomträttshavarna om det kan antas att deras tidigare förvaring av eldningsolja har orsakat skada eller olägenhet. Byggnads- och miljöskyddsnämnden har i yttrandet den 8 maj 2008 uttalat att **UJ och BJ** är ansvariga för att undersöka

om lagringen av ledningsolja kan ha gett upphov till en föroreningskada. Nämnden har härvid pekat på faktorer som kan innebära att förorening kan ha skett. Enligt Länstyrelsens bedömning är emellertid de uppgifter som nämnden lämnat inte tillräckliga för att göra ett antagande om att **UJ och BJ** tidigare förvaring lett till skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Något föreläggande om undersökning med stöd av 26 kap. 9 och 22 §§ miljöbalken kan därför inte utfärdas.

Även om den tidigare plåtcisternen skulle kunna varit behäftad med brister kan något ansvar för den tidigare tomträttshavarens förvaring i plåtcisternen inte åläggas

UJ och BJ

Mot bakgrund av vad som anges ovan ska föreläggandet om undersökning upphävas.

Orden "under förutsättning att marken inte är förorenad" får betraktas som ett villkor som inte kan föreskrivas i ett anmälningsärende. Beslutet ska därför upphävas även i denna del.

Sammanfattning

I ärendet har inte tillräckliga uppgifter framkommit för att konstatera att **UJ och BJ** tidigare förvaring av eldningsolja kan antas ha orsakat skada eller olägenhet för miljön. Något föreläggande om undersökning av om marken i anslutning till cisternen är förorenad kan därför inte utfärdas mot dem. Föreläggandena ska därför upphävas. Den del av besluten som utformats som en förutsättning för att godta att cisternen lämnas kvar i mark innebär ett otillåtet villkor. Besluten ska därför upphävas även i denna del.

Hur man överklagar

Se bilaga 1 (formulär 140, miljödomstolen)

I den slutliga handläggningen av detta ärende har förutom undertecknade, deltagit byrådirektören Elisabeth Omsäter, miljöskyddsenheten.

Mot beslutet har Elisabeth Omsäter reserverat sig enligt följande. Jag anser – som framgår av bifogade avvikande mening (bilaga 2) – att Byggnads- och miljöskyddsnämnden haft fog för sitt beslut och att överklagandet därför borde avslås.

Kristina H Samuelsson
Chefsjurist

Kristina André Lilja
Länsassessor

Delt:
 EO

**§1039 Utredning avseende eventuell föroreningsskada
till följd av förvaring av eldningsolja i cistern i
mark, Selen 5**
MHK 2006-2296

Beslut

Byggnads- och miljöskyddsnämnden beslutar att cistern i mark får lämnas kvar under förutsättning av marken inte är förorenad.

Byggnads- och miljöskyddsnämnden förelägger **UJ**, i egenskap tomträttsinnehavare till fastigheten Selen 5, om följande:

1. För att undersöka om marken är förorenad ska följande utredning utföras:
 - 1.1 I direkt närhet av cisternen på olika sidor och på ett djup av ca 2 m under markytan ska minst 4 jordprover tas ut och analys av lättflyktiga kolväten ska utföras på dessa.
 - 1.2 Analyserna ska omfatta följande parametrar:
 - alifatiska kolväten (C5 – C12) och
 - aromatiska kolväten (C8 – C10).
 - 1.3 Analyserna ska antingen utföras med en PID (Photo Ionisation Detector) eller av ett ackrediterat laboratorium.

Skäl för beslutet

Beslutet är fattat med stöd av 26 kap. 9 och 22 §§ miljöbalken samt 2 kap. 3 § miljöbalken.

På fastigheten finns sedan 1971 en plastcistern i mark. Innan dess fanns det sedan 1961 en plåtcistern i mark som byttes 1971. **BJ** uppger att plåtcisternen troligen var placerad på samma ställe som den nuvarande cisternen. **UJ** och **BJ** har nu gått över till fjärrvärme. Cisternen har tömts och rengjorts, dessutom har påfyllnadsröret plockats bort. Cisternen besiktigades senast den 16 juli 1991. Enligt Naturvårdsverkets föreskrifter och Miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut 2002-10-19, § 796 skulle en återkommande kontroll ha genomförts under 2003. Innehavarna har i anmälan om att ta cistern ur bruk angett att de vill ha medgivande för att lämna cisternen kvar i mark utan att provtagning genomförs.

Nämnden anser att det finns risk för förorening till följd av spill eller läckage från cistern eller rörledningar. Det är även oklart varför den tidigare plåtcisternen på platsen byttes ut 1971. Vidare befaras att ett körsbärsträds rötter kan ha påverkat anläggningen på ett negativt sätt. För att medge undantag från nämndens riktlinjer så att cisternen får lämnas kvar i mark måste det genom utredning visas att omkringliggande mark inte är förorenad. Nämnden anser att **UJ** är ansvarig i egenskap av verksamhetsutövare i ett förvaringsfall. Kravet på utredning har bedömts utifrån vad som kan anses vara miljömässigt motiverat, ekonomisk rimligt och tekniska möjligt. Därav anser nämnden att kravet på utredning är skäligt.

Enligt Byggnads- och miljöskyddsnämndens riktlinjer (2002-11-19, § 400) ska cisterner som tas ur bruk tas bort helt för att man ska kunna hitta och åtgärda eventuella utsläpp från cisternen till marken runtomkring. I speciella fall kan markförlagda cisterner lämnas kvar. Detta kan ske efter diskussion med Miljö- och hälsoskyddskontoret. För att utreda om det finns föroreningar ställs sedan ett år tillbaka krav på utredning när man ansöker om att få lämna cisternen kvar i mark.

UJ och **BJ** anser att det föreligger särskilda skäl då ett körsbärsträd växer över cisternen. Förutom ett skönhetsvärde anser de att trädet är ett bra insynsskydd. Trädet var fullvuxet när de tog över huset 1974.

För att vara tillmötesgående har Miljö- och hälsoskyddskontoret medgivit att cisternen får lämnas kvar i mark under förutsättning att utredning utförs som visar att det inte finns någon förorening.

UJ och **BJ** anger att "inga skador har upptäckts på cisternen". Enligt Östlund AB som har rengjort cisternen så kan man endast fastställa om anläggningen är tät genom provtryckning av cistern och rörledningar. En sådan undersökning har inte genomförts sedan 1992.

Enligt uppgift från en konsultfirma så kan en provtagning (3 – 4 punkter) och analys med PID utföras till en kostnad av ca 4 000 kr. När cisternen är rengjord borrar ett antal hål och provmaterial plockas ut. Med PID kan analysen göras på plats. En enkel rapport skrivs därefter.

Alternativt kan provtagning göras med borrhvagn. Ett alternativ till analys med PID är att proverna skickas för analys på ett laboratorium. Nämnden bedömer dock att dessa alternativ är dyrare.

Efter miljöutredningen kommer Miljö- och hälsoskyddskontoret att göra en riskbedömning som bland annat grundas på analysresultat, markbeskaffenhet och närhet till vattentäkter.

Beskrivning av ärendet

Den 16 juni 2006 kontaktade **BJ** Miljö- och hälsoskyddskontoret och meddelade att de inte ville göra en återkommande kontroll eftersom fjärrvärme skulle installeras under september 2006.

Vid en genomgång i juli 2007 konstaterades att ingen anmälan inkommit om att cisternen tagits ur bruk i enlighet med 9 kap. 1 § Naturvårdsverkets föreskrifter (2003:24) om skydd mot mark- och vattenföroreningar vid lagring av brandfarliga vätskor.

Den 27 juli 2007 kontaktade Miljö- och hälsoskyddskontoret **BJ** per telefon för att klarlägga förhållandena gällande cisternen. **BJ** informerade då om att cisternen innehöll ca 1 m³ eldningsolja. Information lämnades om att antingen måste cisternen genomgå den återkommande kontrollen eller så ska den tas ur bruk. Information lämnades även om miljöstraffavgiften. Via e-post sändes information om firmor som genomför återkommande kontroll eller tar cisterner ur bruk, hur en cistern ska tas ur bruk samt blanketten "Meddelande om att cistern tagits ur bruk".

Den 13 augusti 2007 kontaktade **BJ** Miljö- och hälsoskyddskontoret och meddelade att de höll på att tömma cisternen. **BJ** påtalade att de ville att cisternen skulle få lämnas kvar i mark. Kontoret informerade om att en förstörd trädgård inte ses som ett särskilt skäl. För att vara tillmötesgående informerades om att de kunde få lämna cisternen kvar om de med en utredning visade att omkringliggande mark inte var förorenad. För att **BJ** skulle kunna skaffa sig kunskap om hur en utredning skulle kunna genomföras och kostnaderna gavs tips på en konsultfirma.

Den 29 augusti 2007 kontaktar **BJ** Miljö- och hälsoskyddskontoret för att informera om att en firma har tömt och rengjort cisternen. Firman hade då upplyst om att de måste sandfylla cisternen om den ska lämnas kvar i mark. **BJ** motsatte sig detta och kontoret förklarade att sandfyllning sker av säkerhetsskäl och är inget krav som nämnden ställer. **BJ** invände också mot att utredningen inte nämns i skrivelsen "Information om att ta cistern ur bruk". Kontoret förklarade att skrivelsen beskriver hur cisterner ska tas ur bruk för att uppfylla föreskrifterna och nämndens riktlinjer. Det anges i skrivelsen att enligt nämndens riktlinjer ska cisterner i mark grävas upp. I samband med uppgrävningen brukar det på grund av lukt av lättflyktiga kolväten uppmärksammas om marken är förorenad. Därför krävs inte en separat utredning när cisternen grävs upp. Kontoret redogjorde åter för skälen till varför en utredning ska genomföras.

Den 10 september 2007 inkom en anmälan om att cisternen ska tas ur bruk. I anmälan anges att innehavarna ansöker om att cisternen får lämnas kvar i mark och att de inte vill genomföra en utredning.

Nina Eskilson
miljö- och hälsoskyddsinspektör

Sänt till:

UJ
information om hur man överklagar)
Arkivet, DL:\n
Sign: MA

NORRKÖPING (följebrev med

**§1040 Utredning avseende eventuell föroreningsskada
till följd av förvaring av eldningsolja i cistern i
mark, Selen 5**
MHK 2006-2296

Beslut

Byggnads- och miljöskyddsnämnden beslutar att cistern i mark får lämnas kvar under förutsättning av marken inte är förorenad.

Byggnads- och miljöskyddsnämnden förelägger **BJ**, i egenskap tomträttsinnehavare till fastigheten Selen 5, om följande:

1. För att undersöka om marken är förorenad ska följande utredning utföras:
 - 1.1 I direkt närhet av cisternen på olika sidor och på ett djup av ca 2 m under markytan ska minst 4 jordprover tas ut och analys av lättflyktiga kolväten ska utföras på dessa.
 - 1.2 Analyserna ska omfatta följande parametrar:
 - alifatiska kolväten (C5 – C12) och
 - aromatiska kolväten (C8 – C10).
 - 1.3 Analyserna ska antingen utföras med en PID (Photo Ionisation Detector) eller av ett ackrediterat laboratorium.

Skäl för beslutet

Beslutet är fattat med stöd av 26 kap. 9 och 22 §§ miljöbalken samt 2 kap. 3 § miljöbalken.

På fastigheten finns sedan 1971 en plastcistern i mark. Innan dess fanns det sedan 1961 en plåtcistern i mark som byttes 1971. **BJ** uppger att plåtcisternen troligen var placerad på samma ställe som den nuvarande cisternen. **UJ** och **BJ** har nu gått över till fjärrvärme. Cisternen har tömts och rengjorts, dessutom har påfyllnadsröret plockats bort. Cisternen besiktigades senast den 16 juli 1991. Enligt Naturvårdsverkets föreskrifter och Miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut 2002-10-19, § 796 skulle en återkommande kontroll ha genomförts under 2003. Innehavarna har i anmälan om att ta cistern ur bruk angett att de vill ha medgivande för att lämna cisternen kvar i mark utan att provtagning genomförs.

Nämnden anser att det finns risk för förorening till följd av spill eller läckage från cistern eller rörledningar. Det är även oklart varför den tidigare plåtcisternen på platsen byttes ut 1971. Vidare befaras att ett körsbärsträds rötter kan ha påverkat anläggningen på ett negativt sätt. För att medge undantag från nämndens riktlinjer så att cisternen får lämnas kvar i mark måste det genom utredning visas att omkringliggande mark inte är förorenad. Nämnden anser att **BJ** är ansvarig i egenskap av verksamhetsutövare i ett förvaringsfall. Kravet på utredning har bedömts utifrån vad som kan anses vara miljömässigt motiverat, ekonomisk rimligt och tekniska möjligt. Därav anser nämnden att kravet på utredning är skäligt.

Enligt Byggnads- och miljöskyddsnämndens riktlinjer (2002-11-19, § 400) ska cisterner som tas ur bruk tas bort helt för att man ska kunna hitta och åtgärda eventuella utsläpp från cisternen till marken runtomkring. I speciella fall kan markförlagda cisterner lämnas kvar. Detta kan ske efter diskussion med Miljö- och hälsoskyddskontoret. För att utreda om det finns föroreningar ställs sedan ett år tillbaka krav på utredning när man ansöker om att få lämna cisternen kvar i mark.

UJ och **BJ** anser att det föreligger särskilda skäl då ett körsbärsträd växer över cisternen. Förutom ett skönhetsvärde anser de att trädet är ett bra insynsskydd. Trädet var fullvuxet när de tog över huset 1974.

För att vara tillmötesgående har Miljö- och hälsoskyddskontoret medgivit att cisternen får lämnas kvar i mark under förutsättning att utredning utförs som visar att det inte finns någon förorening.

UJ och **BJ** anger att "inga skador har upptäckts på cisternen". Enligt Östlund AB som har rengjort cisternen så kan man endast fastställa om anläggningen är tät genom provtryckning av cistern och rörledningar. En sådan undersökning har inte genomförts sedan 1992.

Enligt uppgift från en konsultfirma så kan en provtagning (3 – 4 punkter) och analys med PID utföras till en kostnad av ca 4 000 kr. När cisternen är rengjord borrar ett antal hål och provmaterial plockas ut. Med PID kan analysen göras på plats. En enkel rapport skrivs därefter.

Alternativt kan provtagning göras med borrvagn. Ett alternativ till analys med PID är att proverna skickas för analys på ett laboratorium. Nämnden bedömer dock att dessa alternativ är dyrare.

Efter miljöutredningen kommer Miljö- och hälsoskyddskontoret att göra en riskbedömning som bland annat grundas på analysresultat, markbeskaffenhet och närhet till vattentäkt.

Beskrivning av ärendet

Den 16 juni 2006 kontaktade **BJ** Miljö- och hälsoskyddskontoret och meddelade att de inte ville göra en återkommande kontroll eftersom fjärrvärme skulle installeras under september 2006.

Vid en genomgång i juli 2007 konstaterades att ingen anmälan inkommit om att cisternen tagits ur bruk i enlighet med 9 kap. 1 § Naturvårdsverkets föreskrifter (2003:24) om skydd mot mark- och vattenföroreningar vid lagring av brandfarliga vätskor.

Den 27 juli 2007 kontaktade Miljö- och hälsoskyddskontoret **BJ** per telefon för att klarlägga förhållandena gällande cisternen. **BJ** informerade då om att cisternen innehöll ca 1 m³ eldningsolja. Information lämnades om att antingen måste cisternen genomgå den återkommande kontrollen eller så ska den tas ur bruk. Information lämnades även om miljöstraffavgiften. Via e-post sändes information om firmor som genomför återkommande kontroll eller tar cisterner ur bruk, hur en cistern ska tas ur bruk samt blanketten "Meddelande om att cistern tagits ur bruk".

Den 13 augusti 2007 kontaktade **BJ** Miljö- och hälsoskyddskontoret och meddelade att de höll på att tömma cisternen. **BJ** påtalade att de ville att cisternen skulle få lämnas kvar i mark. Kontoret informerade om att en förstörd trädgård inte ses som ett särskilt skäl. För att vara tillmötesgående informerades om att de kunde få lämna cisternen kvar om de med en utredning visade att omkringliggande mark inte var förorenad. För att **BJ** skulle kunna skaffa sig kunskap om hur en utredning skulle kunna genomföras och kostnaderna gavs tips på en konsultfirma.

Den 29 augusti 2007 kontaktar **BJ** Miljö- och hälsoskyddskontoret för att informera om att en firma har tömt och rengjort cisternen. Firman hade då upplyst om att de måste sandfylla cisternen om den ska lämnas kvar i mark. **BJ** motsatte sig detta och kontoret förklarade att sandfyllning sker av säkerhetsskäl och är inget krav som nämnden ställer. **BJ** invände också mot att utredningen inte nämns i skrivelsen "Information om att ta cistern ur bruk". Kontoret förklarade att skrivelsen beskriver hur cisterner ska tas ur bruk för att uppfylla föreskrifterna och nämndens riktlinjer. Det anges i skrivelsen att enligt nämndens riktlinjer ska cisterner i mark grävas upp. I samband med uppgrävningen brukar det på grund av lukt av lättflyktiga kolväten uppmärksammas om marken är förorenad. Därför krävs inte en separat utredning när cisternen grävs upp. Kontoret redogjorde åter för skälen till varför en utredning ska genomföras.

Den 10 september 2007 inkom en anmälan om att cisternen ska tas ur bruk. I anmälan anges att innehavarna ansöker om att cisternen får lämnas kvar i mark och att de inte vill genomföra en utredning.

Nina Eskilson
miljö- och hälsoskyddsinspektör

Sänt till:

BJ

information om hur man överklagar)

Arkivet, DL:\

Sign: *MA*

NORRKÖPING (följebrev med